

BENDŐSTABIL MÁJVÉDŐ ANYAGOK A VITAFORT ZRT. PORTFÓLIÓJÁBAN

A tejelő tehenek a tejtermelés progresszív növekedésének következtében negatív energia-státuszba (NEB) kerülnek a laktáció első heteiben. Ennek oka, hogy a takarmányfelvétel nem képes fedezni a növekvő tejtermelés energiaigényét. Ebben a korai laktációs időszakban az ún. katabolikus, lebontó folyamatok a jellemzőek, ami az állat energiatartalékainak (zsír és izomszövet) mobilizációjához vezet. A felszabadult tápanyagok a májba kerülnek, hogy ott energiatermelő folyamatokban vegyenek részt. Eközben a májterhelés olyan mértékben növekszik, hogy az az általános anyagcsere folyamatok sérülését okozhatja. A máj egészséges működése ebben az időszakban kiemelt fontosságú, ezért a májműködés támogatása az ellés körüli időszak egyik legfontosabb feladata.

Ennek tudatában a VITAFORT Zrt. új, tejelő szarvasmarhák számára készült termékeket fejlesztett, amiket bendőstabil májvédő anyagokkal (kolin, metionin, niacin) erősített meg, hogy az ellés körüli időszakban még hatékonyabb támogatást nyújthasson a tejelő teheneszetek számára. Az új takarmányozási koncepció életre hívását egyfelől az utóbbi években folyamatosan növekvő induló tejtermelés (40 kg feletti napi tejtermelés a laktáció első 30 napjában, valamint 45-50 kg közötti csúcstermelés), másfelől a szélsőséges időjárási viszonyok miatt kialakuló változó minőségű tömegtakarmány bázis indokolta, ami egyre nagyobb kihívások elé állítja a tejelő állományok takarmányozási szakembereit.

A máj szerepe

A máj egészséges működése kulcsfontosságú a bőtejelő tehenek anyagcsere folyamatainak szempontjából különösen az ellés körüli időszakban. Az ellést követő 3-6 hét során egy holstein-fríz tehen átlagosan 40-60 kg testzsírt és 20-25 kg fehérjét mobilizál saját raktáraiból (Bell, 1995; Komaragiri és Erdman, 1997). A máj végzi a táplálóanyagok feldolgozását, ezért a májfunkciók csökkenése ronthatja a tejtermelést, a szaporodásbiológiai folyamatokat, szélsőséges esetben pedig elhulláshoz vezethet.

A zsírmobilizáció következtében megnő a vér szabad zsírsav (nem észterifikált szabad zsírsav – NEFA) tartalma, ami a májba szállítódik. A NEFA, a májban vagy az energiatermelés folyamatában hasznosul (zsírok β -oxidációja), aminek során adenzin-5'-trifoszfát (ATP) képződik, vagy újra trigliceridek képződnek belőle, amelyek nagyméretű szállító molekulák (pl. very low density lipoprotein – VLDL) segítségével ürülnek ki a májból. A nagy mennyiségű NEFA azonban annyira megterheli a májsejteket, hogy a szabad zsírsavak – átalakítási és szállítási kapacitás híján – felhalmozódnak a májszövetben, ami zsírmáj szindróma kialakulásához vezethet.

Az említett anyagcsere-rendellenességek negatívan befolyásolják az állatok általános egészségi állapotát és súlyos gazdasági veszteségeket okozhatnak. Az energiahányos állapot kártételének csökkentése takarmányozási oldalról is megközelíthető, a máj egészséges működését segítő ún. „májvédő” anyagok etetése révén. Ezek közé tartoznak pl. a kolin, a metionin, a lizin és a niacin.

A kolin potenciálisan segíti a máj működését, mert fokozza a zsírok kiürülését a májból. A lizin és a metionin részt vesz az L-karnitin szállító molekula felépítésében, amely fontos szerepet játszik a szabad zsírsavak energiaforrásként történő hasznosításában. A niacin csökkenti a zsírmobilizációt a szövetekben, amely alacsonyabb NEFA-szintet eredményez a vérben, és fokozza a glükoneogenezist, aminek köszönhetően nő a vér glükózsztintje és csökken a májban felhalmozódó zsír mennyisége.

A kolin

A kolin egy vízdoldékony, vitaminszerű molekula. A kolin részt vesz a sejtmembránt alkotó foszfolipidek felépítésében (Jayaprakash, 2016) és az acetilkolin neurotranszmitter részeként fontos szerepet játszik a memória-folyamatokban és az izommozgások szabályozásában (Gibb, 2017).

A foszfolipidek felépítésében részt vevő zsírsav oldalláncok közül az egyik rendszerint kolin molekulát is tartalmaz. Ezt az oldalláncot nevezzük foszfatidilkolinnak, aminek fontos szerepe van többek között a kérődzők zsíremésztésében (Drackley, 2004). A kérődzők vékonybelébe került szabad zsírsavak vízben oldhatatlanok, ezért felszívódásuk akadályozott. Az epesavas sók és a foszfolipidek segítségével gömb alakú micellák alakulnak ki, amelyek képesek hozzákötődni a bélhámsejtek felületéhez, biztosítva ezzel a zsírsavak felszívódását. Felőtt kérődzőkben a micellák kialakulását egy lizolecitin nevű molekula segíti, amely kiváló emulgeálószer és foszfatidilkolinból képződik.

A kolin oxidációja révén keletkezik a betain, amely a kolinnal együtt fontos szerepet játszik a metionin anyagcsereje során képződő homocisztein semlegesítésében (Ueland, 2011), ami nagy mennyiségben káros hatással van a sejtekre, az érfalakra és a fejlődő tüszőkre egyaránt (Berker, 2009).

A zsírok májból történő kiszállításában játszanak szerepet a nagyon alacsony sűrűségű lipoprotein (VLDL) molekulák (Piepenbrink és Overton, 2003). A kolin egyrészt fokozza olyan fehérjék génexpresszióját, amelyek szükségesek a VLDL képződéséhez, másrészt foszfolipid formában maga is részt vesz a VLDL felépítésében és így segíti a máj működését, valamint a ketózis és a zsírmáj szindróma megelőzését (Evans és mtsai, 2006). A kolin ezáltal csökkenti a májban lévő trigliceridek szintjét, valamint az érpályákban keringő NEFA mennyiségét. Emellett a kolin fokozza a zsírsavak oxidációját is, ami szintén segít a máj zsírtartalmának csökkenésében (Cooke és mtsai, 2007).

A kolin termelődését segítik a különböző metildonorok, mint a metionin, a folsav, vagy a B12-vitamin. A bendőmikrobák a kolint szinte 100%-ban lebontják (Sharma és Erdman, 1989), így csak a bendővédett formában történő kiegészítés hatékony (Atkins és mtsai, 1988). A kolin védett formában történő etetése csökkenti az anyagcsere-betegségeket (pl. ketózis) előfordulását (Ardalan és mtsai, 2010; Mohsen és mtsai, 2011) és növeli a tejtermelést (Pinotti és mtsai, 2005).

MET-KOL-56

bendőstabil metionin és kolin kérődő állatok részére

Az intenzíven tejelő tehenek anyagcseréje a laktáció során igen nagy igénybevételnek van kitéve, melyet jól jellemez az a tény, hogy egy napi 50 liter tejet adó tehen 2,5 kg tejucrot, 2,0 kg körüli tejsírt és kb. 1,5 kg tejfehérjét, így 6,0 kg körüli tejszáranyagot ürít ki naponta a szervezetéből. A nagyobb tejtermelésre való törekedés számottevő mértékben megnövelte a tehenek táplálóanyag szükségletét. A folyamatosan növekvő igényt némely táplálóanyag (energia, fehérje, aminosavak) tekintetében egyre nehezebb fedezni.

Különösen nehéz feladat az energiaszükséglet kielégítése a laktáció első harmadában, amikor a tehenek szárazanyag-felvétele a tejtermelésnél kisebb ütemben növekszik. Ennek a fáziseltolódásnak az eredményeként a laktáció első heteiben akár napi 15-30 MJ NE_i hiány is előállhat, amit a tehenek tartalékaik – elsősorban zsírkészletük és vázizmaik – lebontásával igyekeznek kompenzálni. Az ilyenkor fennálló állapotot negatív energia egyensúlynak (negative energy balance; NEB) nevezi a szakirodalom és az annak következményeként előálló kórképek közül a tejelő tehenek ketózisának és zsíros májelfajulásának van a legnagyobb klinikai és gazdasági jelentősége.

A MET-KOL-56 etetésének előnyei

A **kolin** központi szerepet játszik a zsírok anyagcseréjében, mivel a zsírok májból történő kiáramlásának egyik aktivátora. A nem védett („natúr”) kolin a bendőben lebomlik, ezért a nagy tejtermelésű tehenek esetében védett formában célszerű etetni. A **védett kolin** javítja a tehenek tejtermelését és védelmet biztosít a zsíros májelfajulás kialakulásával szemben.

A **metionin** az egyik legfontosabb esszenciális aminosav a tejelő teheneknél, különösen kukorica-alapú takarmányozás esetén. A metionint szintén bendőstabil formában kell a teheneknek biztosítani, mivel a bendőmikrobák a natúr metionint ugyancsak lebontják. A védett metionin kiegészítés hatására nő a tehenek termelése, továbbá szerepe van bizonyos anyagforgalmi megbetegedések (pl. ketózis) megelőzésében. A védett metionin etetése javítja a tej fehérjetartalmát és a napi tejjel termelt fehérje mennyiségét, valamint csökkenti az embrióelhullás mértékét is.

Felhasználási javaslat

Bőtejelő tehenek takarmányadagjába keverve az előkészítés és a laktáció első időszakában, a metionin és kolin ellátás optimalizálására. Bendőstabil formában tartalmaz metionint és kolinat.

Javasolt dózis

Tejelő tehen: 20-80 g/állat/nap

NIA-GO-70

bendőstabil niacin kérődő állatok részére

A niacin élettani jelentősége az állati szervezetben már régóta ismert. A **niacin két koenzim, a nikotinsavamid-adenin-dinukleotid (NAD) és a nikotinsavamid-adenin-dinukleotid-foszfát (NADP) alkotórésze.** Ezek a koenzimek enzimekfehérjékhez kapcsolódva a **fehérjék, zsírok és szénhidrátok felépítésénél és lebontásánál** az elektron-szállítást végzik, **így fontos szerepet játszanak az említett táplálóanyagok anyagcseréjében.**

A NIA-GO-70 etetésének előnyei

Az etetett takarmányadag niacin tartalma jelentősen befolyásolja a bendőmikrobák niacinszintézisét, ezért a **kiegészítésként adott niacin egy részét célszerű bendőstabil formában adagolni**, amelyet a mikrobák nem, vagy csak korlátozott mértékben tudnak lebontani.

A bendőstabil niacin döntően a vékonybélben hasznosul, ami közvetlen niacinforrást jelent a termelés kritikus időszakaiban. Az elévzett kísérletek szerint a védett niacin pozitív hatású a N-forgalomra is.

A bendőben hasznosuló hányad kedvező hatású a bendőmikrobák működésére. Natúr niacin kiegészítés esetén nő a bendőfolyadék propionsav koncentrációja, ami glükogenetikus anyag révén javítja a kérődő állatok glükózellátását, illetve a tejcukor szintézis hatékonyságát. A növekvő propionsav hányad javítja az állatok energiamérlegét, csökkenti a bendőbeli metántermelést is. A niacinkiegészítés továbbá csökkenti a bendőfolyadék tejsav koncentrációját és növeli a bendőfolyadék pH-ját.

Irodalmi adatok szerint a bendőben és a vékonybélben egyaránt hasznosuló niacin etetésével a bendőfermentációra, az anyagcsere eredetű megbetegedések (pl. acidózis, ketózis) megelőzésére és a N-anyagforgalomra gyakorolt pozitív hatás együttesen jelentkeznek.

Felhasználási javaslat

Bőtejelő tehenek takarmányadagjába keverve az előkészítés és a laktáció első időszakában, a niacin ellátás optimalizálására. Bendőstabil formában tartalmazza a niacint.

Javasolt dózis

Tejelő tehen: 10-20 g/állat/nap

A lizin és a metionin

A lizin és a metionin esszenciális aminosavak a tejelő tehének számára és a fehérjeszintézisben betöltött szerepük mellett, számos fontos hatásuk van a szervezetben.

A lizin részt vesz az izomszövet felépítésében, a tejfehérje termelésben, a szövetek egészségének fenntartásában és a gyógyulási folyamatokban, valamint a vehem fejlődésében. A lizin leginkább a kukorica szilázs és kukorica melléktermékekre alapozott takarmányozás esetén limitáló, mert ezek inkább metioninban gazdagok (King és mtsai, 1991).

A metionin mint potenciális metil-donor számos antioxidáns és májvédő vegyület prekursoraként szolgál (glutathion, kolin, karnitin stb.) (Lehninger, 1977). Egyes kutatók szerint a metionin a tejfehérje szintézisben korlátozó, valamint a tejsír szintézist és az anyagcsere-egyensúlyt is nagymértékben képes befolyásolni (McCarthy és mtsai, 1968; Polan és mtsai, 1991). Osorio és mtsai [2013] szerint a metioninnak a májműködést, az oxidatív egyensúlyt és az immunitást támogató szerepe is jelentős. A metionin hiány a máj elzsírosodása révén májbetegséget, a csökkent antioxidáns (glutathion) és metil-donor szint miatt pedig általános anyagcserezavarokat okoz (Schugar és Crawford, 2012).

A lizin és a metionin pozitív hatással vannak a bendőfermentációra (Baldin és mtsai, 2015; Lee és mtsai, 2015) és ezáltal a tejtermelésre, a keletkező mikrobiális fehérje aminosav összetétele ugyanis nagyon közel áll a tejéhez (Broderick, 1994; Schwab, 1996). A bendőbe kerülő védelem nélküli (natúr) aminosavak, így a lizin és a metionin is, elsősorban a mikrobafehérje-szintézis folyamatában hasznosulnak, így direkt májvédő hatást csakis bendővédett formában lehet velük elérni (Chalupa, 1974). A metionin bendővédett formában etetve növeli a tejtermelést (Vyas, és mtsai, 2009; Zanton és mtsai, 2014) és koncentráliódik az embrionális folyadékokban, ami az embrionális fejlődésben betöltött fontos szerepére utalhat (Hugentobler és mtsai, 2007; Groebner és mtsai, 2011). Toledo és mtsai (2017) kimutatták, hogy a metionin védett formában etetve nemcsak a tejsír mennyiségét növeli, de jelentősen csökkenti az embrióelhullás mértékét (13,5%-kal), valamint növeli az embrió méretét a natúr formában történő etetéshez képest.

A lizin és a metionin közösen vesznek részt az L-karnitin felépítésében (Rebouche és Seim, 1998), amely a sejt plazmában lévő szabad zsírsavakat a mitokondriumokba szállítja, hogy ott energia képződhessen belőlük (ATP). Az L-karnitin vitaminszerű anyag, és szintéziséhez számos kofaktor szükséges, mint például a C-vitamin, a niacin, a B12-vitamin, a piridoxin és a kolin. Az elégtelen karnitin szintézis hozzájárul a tejelő tehének zsírmáj szindrómájának kialakulásához (Carlson és mtsai, 2007). Az ellés előtti magas L-karnitin szint csökkenti a későbbi triglicerid felhalmozódást és így a máj elzsírosodásának esélyét (Grum és mtsai, 1996).

A már említett VLDL szállító molekulák képződéséhez szintén szükség van metioninra. A VLDL felépítésében többféle speciális fehérje, foszfolipid és a koleszterin is részt vesz (Szarka és Keszler, 2014). A speciális fehérjék (ún. apoproteinek) képződéséhez metioninra, a foszfolipidekéhez pedig kolinra van szükség.

Az esszenciális aminosavak – mint a lizin és a metionin – kiegészítése több szempontból is fontos a tejelő tehének takarmányozásban. A tömegtakarmányok minőségének szezonális változásai miatt ingadozhatnak a fehérje és aminosav szintek, ami limitálhatja az állatok teljesítményét, amit tovább fokozhatnak a tömegtakarmányok esetleges erjedési problémái. A takarmánygyártás során közölt hőhatások Maillard-reakciót idéznek elő, ami a lizin különösen érintett. A Maillard-reakció során nőhet a fehérjék bendővédett (by-pass) hányada (UDP), de a nem megfelelően kontrolált hőmérsékleti viszonyok miatt az aminosavak hasznosulási aránya csökkenhet (Ordway és Aines, 2010). Az elmúlt években terjedő GMO-mentes takarmányozási trendek csökkentik a felhasznált szója mennyiségét, ami a leggazdagabb lizinforrás a tejelő szarvasmarha takarmányozásban.

A niacin (B₃-vitamin)

A niacin az anyagcsereben kulcsfontosságú két koenzim, a nikotinsavamid-adenin-dinukleotid (NAD) és a nikotinsavamid-adenin-dinukleot-

id-foszfát (NADP) alkotórésze (Bender, 1992). Ezek a koenzimek végzik az elektronszállítást a fehérjék, a zsírok és a szénhidrátok anyagcseréjében.

A niacin csökkenti a zsírszövet lebomlását (lipolízis) és ezáltal a szabad zsírsavak májba áramlását. 2003-ban fedezték fel azt a receptort, amihez kötődve a niacinból képződő nikotinsav-amid képes gátolni a zsírok felszabadulásáért felelős gének átíródását (Wise és mtsai, 2003). A bendőben a niacin növeli a propionsav- és csökkenti a tejsavszintézis mértékét, ami emelt szintű glükoneogenezist (glükóz előállítás nem szénhidrát alapanyagokból, pl. propionáttól) eredményez. Bendővédett formában segíti a máj glükózfelvételét ezáltal, hogy fokozza a glükóz passzív transzportját a májsejtekbe és ezzel javítja a tehén energiaellátását.

Az etetett takarmányadag jellege és niacin tartalma jelentősen befolyásolja a bendőmikrobák niacin szintézisét (Niehoff és mtsai, 2008). Santschi és mtsai (2005) eredményei szerint a niacin 98,5%-ban eltűnik a bendőből, ami egyaránt lehet mikrobiális degradáció és a bendőfalon keresztül történő felszívódás eredménye (Zinn és mtsai, 1987). Egy kisebb mennyiség valószínűleg az oltógyomorból szívódik fel (Narasinga és Gopalan, 1984).

A niacin pozitív hatással van a mikrobiális fehérjeszintézisre (Samanta és mtsai, 2000; Kumar és Dass, 2005) azáltal, hogy részt vesz az ammónia (NH₃) hasznosulásában NAD és NADP formájában (Newbold és mtsai, 2005). Több kutató is (Erickson és mtsai, 1990; Doreau és Ottou, 1996) a protozoa populáció növekedését tapasztalta niacin etetés esetén, ami valószínűleg annak köszönhető, hogy a protozoák nem képesek szintetizálni a niacint.

Tienken és mtsai (2015) kutatásai szerint a niacin védett formában történő etetése magasabb nikotinamid szinteket eredményez a vérben, mint a nem védett forma etetése. Rungruang és mtsai (2014) a vérplazma lineáris niacin növekedését tapasztalták bendővédett niacin etetéskor, ezért a kiegészítésként adott niacin egy részét célszerű bendővédett formában adagolni, amelyet a mikrobák nem, vagy csak korlátozott mértékben tudnak lebontani.

A tejelő szarvasmarhák anyagcseréjében kiemelt szerepük van a tárgyalt, májvédő hatással is rendelkező anyagoknak. Az ellés utáni időszakban az állatok májvédő anyagok iránti igénye a többszörösére nő, amit érdemes már az ellés előtt is bendőstabil formában biztosítani. A tejelő tehének takarmányainak bendőstabil formában történő kolin, metionin és niacin kiegészítése csökkentheti az ellést követő anyagcsere-betegségek előfordulását, ami hosszú távon egészségesebb állományt és kiegyensúlyozottabb teljesítményt eredményezhet.

A VITAFORT Zrt. új, májműködést támogató termékeinek piaci bevezetése már elkezdődött és további termékek fejlesztése van folyamatban a tejelő állományok egyedi igényeinek mind szélesebb körű kielégítésre.

Két hónapja indítottuk el az új májvédő programunkat, de az aktualitását jellemzi, hogy már eddig 11 partnerünknel (9500 tehén) kezdtük el alkalmazni a tranzíciós időszak takarmányozásában: Enyingi Agrár Zrt., Jászapáti 2000 Zrt., Protrag Kft., Ráckeresztúr, Bátor Trade Kft., Nyírbátor, Szombathelyi Tangazdaság Zrt., Táp-lánszentereszt, Szombathelyi Tangazdaság Zrt., Ják, Lajta-Hanság Zrt., Károlyháza, Hidráns Kft., Szil, Sereg-Tej Kft., Seregélyes, Kunszigeti Zöld Mező Mg. Szöv., Aranybulla Zrt., Székesfehérvár.

A termékek etetésével kapcsolatos gyakorlati tapasztalatok folyamatosan publikálásra kerülnek, valamint alapját képezik a jövőbeni fejlesztéseknek is.

Tóth Attila
szarvasmarha üzletágvezető, Vitafort Zrt.

Roszkos Róbert
technical support specialist, ADEXGO Kft.

PRÉMIUM FOGADÓ KIEGÉSZÍTŐ

TAKARMÁNY (májvédő anyagokkal)

Etetése az ellés előtti 3. héttől az ellés utáni első 5-6 hétben javasolt. Speciális eljárással készült kiegészítő takarmány, amely bendőstabil formában tartalmaz kolint, metionint és niacint.

Beltartalom	ME	433-543 PRÉMIUM FOGADÓ KIEGÉSZÍTŐ TAKARMÁNY (májvédő anyagokkal)
Nedvesség	%	10,40
NE _l	MJ/kg	6,21
Nyersfehérje	%	24,16
Cukor	%	3,33
Keményítő	%	6,15
Nyersrost	%	15,20
Nyerszsír	%	6,10
Nyershamu	%	8,50
Kalcium	%	0,53
Foszfor	%	0,78
Magnézium	%	0,26
Nátrium	%	0,43
Mangán	mg/kg	420,00
Cink	mg/kg	510,00
Réz	mg/kg	40,00
Szelén	mg/kg	2,57
Szerves szelén	mg/kg	1,00
A-vitamin	NE/kg	50000,00
D ₃ -vitamin	NE/kg	15000,00
E-vitamin	mg/kg	764,00
Nia-Go 70	+	
Met-kol 56	+	

A terméket (koncentrátum) alkotó takarmány komponenseknek köszönhetően nő a takarmányfelvétel és mérséklődik a laktáció elején jelentkező túlzott testtömeg veszteség. Ennek hatására az állat genetikai potenciáljának megfelelő laktációs csúcs érhető el, valamint javul a perzisztencia. A termék ideális ásványianyag- és vitamintartalma növeli az állatok ellenálló képességét (Se, E-vitamin). A termékben található bendőstabil májvédő anyagok (kolin, metionin és niacin) biztosítják a máj egészséges működését, ami kulcsfontosságú az anyagcsere és a termelés szempontjából.

Alkalmazási javaslat

- TMR-be keverve és önmagában is etethető (kompatibilis a Vitastart előkészítő és fogadó termékcsaláddal)
- Ellés előtt az előkészítő csoport adagjába keverve 0,5-1 kg/tehén/nap
- A laktáció elején, a fogadó csoport adagjába keverve: 1 kg/tehén/nap mennyiségben

A bendőstabil májvédő anyagok etetésének előnyei

Kolin

- fokozza a zsírok kiürülését a májból, ezáltal csökkenti a májterhelést
- segíti a máj energiatermelő folyamatait azzal, hogy gyorsítja a zsírsavak oxidációját
- mérsékli a ketózis és a zsírmáj betegség tüneteit

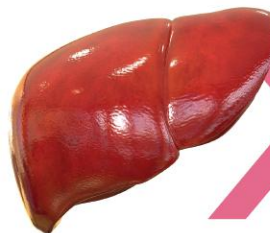
Metionin

- fontos szerepe van a fehérjeszintézisben és a fehérje hasznosulásában
- oxidatív egyensúlyt és immunitást támogató szerepe jelentős
- segíti a májfunkciókat és a zsírmáj betegség megelőzését

Niacin

- mérsékli a zsírszövet lebontását (csökkenti a vér NEFA szintjét)
- csökkenti a májban a felhalmozódó zsír mennyiségét
- fokozza a glükoneogenezist (növeli a vér glükóz szintjét)

EGÉSZSÉGES MÁJ

ZSÍRMÁJ

Az új PRÉMIUM FOGADÓ KIEGÉSZÍTŐ TAKARMÁNY etetése hozzájárul az energia-egyensúly javításához és a máj egészségének megőrzéséhez, ami csökkenti a zsírmobilizációt, növeli a tejhozamot és javuló immunológiai és szaporodásbiológiai státuszt eredményez.

PRÉMIUM FOGADÓ KIEGÉSZÍTŐ

TAKARMÁNY (Glüko-Go 60 + májvédő anyagokkal)

Etetése az ellés előtti 3. héttől az ellés utáni első 5-6 hétben javasolt. Speciális eljárással készült kiegészítő takarmány amely bendőstabil formában tartalmaz glükózt (Glüko-Go 60, kolin, metionint és niacint).

Beltartalom	ME	433-544 PRÉMIUM FOGADÓ KIEGÉSZÍTŐ TAKARMÁNY (májvédő anyagok + Glüko-go 60)
Nedvesség	%	6,90
NE _i	MJ/kg	7,06
Nyers.fehérje	%	23,66
Karbamid	%	3,80
Cukor	%	19,42
Keményítő	%	3,70
Nyers.rost	%	9,50
Nyers.zsír	%	18,00
Nyers.hamu	%	5,80
Kalcium	%	0,42
Foszfor	%	0,46
Magnézium	%	0,12
Nátrium	%	0,41
Mangán	mg/kg	412,00
Cink	mg/kg	489,00
Réz	mg/kg	36,00
Szelén	mg/kg	2,54
Szerves szelén	mg/kg	1,00
A-vitamin	NE/kg	50000,00
D ₃ vitamin	NE/kg	15000,00
E-vitamin	mg/kg	762,00
Nia-Go 70	+	
Met-kol 56	+	
Glüko-Go 60	+	
Karba-Go 75	+	

A terméket (koncentrátum) alkotó takarmány komponenseknek köszönhetően nő a takarmányfelvétel és mérséklődik a laktáció elején jelentkező túlzott testtömeg veszteség. Ennek hatására az állat genetikai potenciáljának megfelelő laktációs csúcs érhető el, valamint javul a perzisztencia. A termék ideális ásványianyag- és vitamintartalma növeli az állatok ellenálló képességét (Se, E-vitamin). A termékben található bendőstabil májvédő anyagok (kolin, metionin és niacin) biztosítják a máj egészséges működését, ami kulcsfontosságú az anyagcsere és a termelés szempontjából.

Alkalmazási javaslat

- TMR-be keverve és önmagában is etethető (kompatibilis a Vitastart előkészítő és fogadó termékcsaláddal)
- Ellés előtt az előkészítő csoport adagjába keverve 0,5-1 kg/tehén/nap
- A laktáció elején, a fogadó csoport adagjába keverve: 1 kg/tehén/nap mennyiségben

A GLÜKO-GO 60 etetésének előnyei

- könnyen és közvetlenül hasznosuló cukorforrás az ellés körüli időszakban
- kombinált energia kiegészítő (védett glükóz és védett zsírforrás)
- csökken az endogén glükoneogenezis mértéke
- nem befolyásolja negatívan a bendőbeli nyersrost emésztést
- javítja az egyoldalú kukorica etetés negatív hatásait (Pl: túl sok a nem hasznosuló keményítőhányad az adagban.)

A bendőstabil májvédő anyagok etetésének előnyei

Kolin

- fokozza a zsírok kiürülését a májból, ezáltal csökkenti a májterhelést
- segíti a máj energiatermelő folyamatait azzal, hogy gyorsítja a zsírsavak oxidációját
- mérsékli a ketózis és a zsírmáj betegség tüneteit

Metionin

- fontos szerepe van a fehérjeszintézisben és a fehérje hasznosulásában
- oxidatív egyensúlyt és immunitást támogató szerepe jelentős
- segíti a májfunkciókat és a zsírmáj betegség megelőzését

Niacin

- mérsékli a zsírszövet lebontását (csökkenti a vér NEFA szintjét)
- csökkenti a májban a felhalmozódó zsír mennyiségét
- fokozza a glükoneogenezist (növeli a vér glükóz szintjét)

EGÉSZSÉGES MÁJ

ZSÍRMÁJ

Az új PRÉMIUM FOGADÓ KIEGÉSZÍTŐ TAKARMÁNY etetése hozzájárul az energia-egyensúly javításához és a máj egészségének megőrzéséhez, ami csökkenti a zsírmobilizációt, növeli a tejszámot és javuló immunológiai és szaporodásbiológiai státuszt eredményez.

PRÉMIUM TRANZÍCIÓS KIEGÉSZÍTŐ

TAKARMÁNY (CLA + májvédő anyagokkal)

Etetése az ellés előtti 3. héttől az ellés utáni első 5-6 hétben javasolt. Speciális eljárással készült kiegészítő takarmány amely bendőstabil formában tartalmaz konjugált linolsavat (CLA), kolint, metionint és niacint.

Beltartalom	ME	433-509 PRÉMIUM TRANZÍCIÓS KIEGÉSZÍTŐ TAKARMÁNY (CLA + májvédő anyagokkal)
Nedvesség	%	9,80
NE _L	MJ/kg	7,36
Nyers.fehérje	%	26,31
Cukor	%	2,95
Karbamid	%	1,50
Keményítő	%	6,33
Nyers.rost	%	13,90
Nyers.zsír	%	10,40
Nyers.hamu	%	8,10
Kalcium	%	0,67
Foszfor	%	0,72
Magnézium	%	0,22
Nátrium	%	0,42
Mangán	mg/kg	418,00
Cink	mg/kg	505,00
Réz	mg/kg	40,00
Szelén	mg/kg	1,56
A-vitamin	NE/kg	50000,00
D ₃ vitamin	NE/kg	15000,00
E-vitamin	mg/kg	763,00
Nia-Go 70	+	
Met-kol 56	+	
Endulac CLA	+	
Karba-Go 75	+	

A terméket (koncentrátum) alkotó takarmány komponenseknek köszönhetően nő a takarmányfelvétel és mérséklődik a laktáció elején jelentkező túlzott testtömeg veszteség. Ennek hatására az állat genetikai potenciáljának megfelelő laktációs csúcs érhető el, valamint javul a perzisztencia. A termék ideális ásványianyag- és vitamintartalma növeli az állatok ellenálló képességét (Se, E-vitamin). A termékben található bendőstabil májvédő anyagok (kolin, metionin és niacin) biztosítják a máj egészséges működését, ami kulcsfontosságú az anyagcsere és a termelés szempontjából.

Alkalmazási javaslat

- TMR-be keverve és önmagában is etethető (kompatibilis a Vitastart előkészítő és fogadó termékcsaláddal)
- Ellés előtt az előkészítő csoport adagjába keverve 0,5-1 kg/tehen/nap
- A laktáció elején, a fogadó csoport adagjába keverve: 1 kg/tehen/nap mennyiségben

Az ENDULAC (CLA) hatásai és előnyei

Az ösztadiol: progeszteron arány ösztadiol irányba tolódása a tüszőfázisban

- megnő az androgén prekursorok elérhetősége
- előnyös hatás a tüszőérésre

Magasabb progeszteron szint (különösen a luteális fázisban)

- a tehének nagyobb valószínűséggel termékenyülnek
- jobb embrió túlélési esély

A bendővédett konjugált linolsavak a tejelő tehen reprodukciós ciklusának két kritikus periódusában javítják a fertilitást

- korai fertilis ovuláció kiváltása az ellést követően (szerviz periódus csökken)
- javítja a vemhesség anyai felismerését és fenntartását.

A bendőstabil májvédő anyagok etetésének előnyei

Kolin

- fokozza a zsírok kiürülését a májból, ezáltal csökkenti a májterhelést
- segíti a máj energiatermelő folyamatait azzal, hogy gyorsítja a zsírsavak oxidációját
- mérsékli a ketózis és a zsírmáj betegség tüneteit

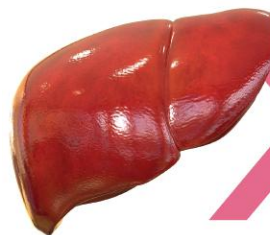
Metionin

- fontos szerepe van a fehérjeszintézisben és a fehérje hasznosulásában
- oxidatív egyensúlyt és immunitást támogató szerepe jelentős
- segíti a májfunkciókat és a zsírmáj betegség megelőzését

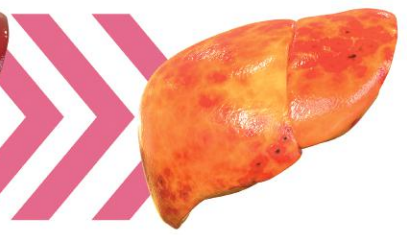
Niacin

- mérsékli a zsírszövet lebontását (csökkenti a vér NEFA szintjét)
- csökkenti a májban a felhalmozódó zsír mennyiségét
- fokozza a glükoneogenezist (növeli a vér glükóz szintjét)

EGÉSZSÉGES MÁJ

ZSÍRMÁJ

Az új PRÉMIUM TRANZÍCIÓS KIEGÉSZÍTŐ TAKARMÁNY etetése hozzájárul az energia-egyensúly javításához és a máj egészségének megőrzéséhez, ami csökkenti a zsírmobilizációt, növeli a tejszámot és javuló immunológiai és szaporodásbiológiai státust eredményez.